

Год выдання 37-ы
№ 68 (2324)
27 жніўня 1968 г.
Аўторак
Цана 4 кап.

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛНЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕННОКАЎ БССР

ЗАВАЁВЫ САЦЫЯЛІЗМА — СВЯТЧЭННЫЯ І НЕДАТЫКАЛЬНЫЯ!

ПАВЕДМЛЕННЕ ТАСС

ПАВОДЛЕ звестак, што паступаюць з Чэхаславакіі, 24 жніўня істотныя змены абстаноўкі ў краіне не адбыліся. Аднак, як паведамлялася ўжо раней, рэацыйныя сілы не спыняючы сваё змаганне палітычнай атмасферы, працягваюць ініцыятывы, вядуць жорсткую палітычную прапаганду супраць патрыятычных сіл краіны і саюзных сацыялістычных дзяржаў.

Аднакшыя неаднаразовыя выпадкі, калі прапаганда адраўвалі агонь па войнах саюзных арміяў. Так, 23 жніўня падвергнулі абстрэлу з аўтаматаў салдатаў, якія неслі патрульную службу па адміністрацыйных будынках. Значныя элементы робяць дыверсіі, завалы на дарогах, вывадзяць са стroyо сродкі транспарту і сувязі. У Празе і некаторых іншых гарадах знойдзены таяныя склады зброі. У адным з раёнаў Прагі была выяўлена ў падземным бункеры замаскіраваная рэдакцыя ў той момант, калі яна явялася варожым перадачу. Там жа была схавана зброя.

Контррэвалюцыйныя галавары з спрабуюць пастрыць населеныя супраць войнаў саюзных арміяў і запалохаць сумленных грамадзян Чэхаславакіі, пагражаючы ім і іх сем'ям распаўсюду за выступленні ў абарону сацыялістычных змаганьняў. Дзейнічаюць праз аўдыя, зважаныя ворагі чэхаславацкага народа імітацыя стварэння ў краіне абстаноўкі анархіі і бескарыстаннага тэрору, каб давесці справу да ўзброеных сутычак і кровапраліваў.

Гэта небяспечная гульня з агнём, якая праводзіцца па ўказанні з-за граніцы, паверненне, урэшце ройт, супраць тых, хто не арганізоўвае.

У гэтых абставінах працоўныя ЧССР становіцца ўсё больш зразумела, чаму былі неабходны дзеянні, падпріятыя братамі краінамі, якія прышлі на дапамогу чэхаславацкаму народу, хоць частка насельніцтва ўсё яшчэ застаецца пад уплывам антысацыялістычнай прапаганды, якая беспераходна распаўсюджвалася ў краіне на працягу многіх месцаў.

Радушныя меры, што прыняты для ўмацавання пазіцыі сацыялізма ў ЧССР, вымуслі антысацыялістычныя сілы раскрыць свае контррэвалюцыйныя планы раней першапачаткова намечаных тэрмінаў, да якіх яны, як гэта зараз выяўляецца, старанна і ўсебакова рыхтаваліся.

«БЕЛАРУСЬ — ФОТА 68»

БЕЛАРУСЬ дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны... 23 жніўня тут адкрылася арганізаваная Міністэрствам культуры БССР і Саюзам журналістаў БССР і Саюзам прафесійна-выстаўка мастацкай фатаграфіі «Беларусь—фота 68». Яна прысвечана 50-годдзю БССР і Кампартыі Беларусі.

У экспазіцыю ўвайшло каля трыццаці работ больш як васьмідзесяці аўтараў. Каля трыццаці фотамайстэрстваў удзельнічаюць у рэспубліканскай выставе ў рэспубліканскай выставі ўпершыню.

Як падкрэсліў адраўваючы выставку, намеснік міністра культуры БССР П. Мацвееў, гэты паказ работ беларускіх фотамайстэрстваў некалькі адзінаццаці аднаццаці гадоў. Па-першае, частка экспазіцыі аддзелена здымкамі з архіваў, зробленымі ў першыя гады Савецкай улады. Па-другое, значная месца ў ёй займаюць работы аматараў з многіх гарадоў рэспублікі, членаў рэспубліканскіх фотаклубаў (напрыклад, Мінскага фотаклуба і фотаклуба пры Маладзечанскім Доме народнай творчасці).

Адкрыццю выставкі падтрымала вялікая арганізацыйная работа. Пра яе расказаў прысутным на адкрыцці адказны скартат праўлення Саюза журналістаў БССР Д. Чапка. Фотамайстры прадставілі аргументы выставі больш тысяч работ. З іх адабраны самыя лепшыя.

Недзя без хвалявання глядзельнікі прадстаўлены на выставі многімі прадстаўленымі сведчаннямі гераічнага мінутага нашага народа, яго сямнаццаці вельміх дзеячынстваў.

Перад нашым праходзяць усё асноўныя этапы гісторыі БССР. Мы бачым кіруючы большавіцкі падполля на Беларусі, дзяржаўны і партыйны дзеячы малалод рэспублікі, легендарных пакаваў, наў грамадзянскай вайны, парты-

НАС ЗАСТАЛОСЯ ТОЛЬКІ ДВОЕ...

Мы прыехалі ў Магілёў глядзець спектакль Ленінградскага тэатра драмы і камедыі «Матроскі» на рэабілітацыю, перш чым паказаць гэту пра тэлебачанні. Ужо было вядома, што на аглядзе драматычных спектакляў, прысвечаных 50-годдзю Кастрычніка, ён узнагародзілі Ганаровай граматай Міністэрства культуры ССР, што ён — лаўрэат Ленінградскага фестывалю «Кастрычніцкай зоры», а аўтары В. Ляхоў, які іграе камісара Уснова, прызнаны на тым на фестывалі лепшым выканаўцам мужчынскай ролі.

І вось узнікла застанка. І нас цалкам паглынула падзея, якая адбылася на маленікім востраве, размешчаным на ўзбярэжжы Фінскага заліва, падзея, што адбылася ў першыя месяцы Вялікай Айчыннай вайны.

Многія паддаліся! І нейкая асабліва дэраваля інтанцыя спектакля і музычных камментарыяў трох мароў-гітарыстаў, які суправаджае ў гэтым працэсе. Уснова — Ляхоў — такі цывільны, з плеченымі ношымі, поўным кішчы, з'явіўся на гэтым марскім востраве і стаў тут неабходны ўсім. Падобна шматлікім, гарачы і мільні Паню ў выкананні В. Стакаўскага, С. Яснова і песьні лейтматраў усёго спектакля — з рафрэнна:

На фотавыстаўцы «Беларусь-фота 68».

ГАЛОЎНЫ НАШ КЛОПАТ

Апошнім часам значна пашырлася і актыўна дзейнічае Беларускае тэатральнае аб'яднанне.

Найбольш зацікавілі зварнуцца да намесніка старшын аб'яднання заслужанага дзеяча мастацтваў У. Стэльмаха з просьбай расказаць пра дзейнасць гэтай творчай арганізацыі ў сувязі з падрыхтоўкай да 50-годдзя БССР і Кампартыі Беларусі.

Усё ўжо амаль год — сназа ў У. Стэльмаха — як на нашай ініцыятыве былі створаны і майстэрства выдучых тэатраў праглядаючы і разам з творчымі калектывамі абмяркоўваючы кожную прамеру. Семдзесят аўтараў, рэжысёраў і мастакоў пабывалі на камандзіроўках БТА ў Маскве і Ленінградзе, дзе знаёміліся з працай лепшых тэатраў краіны, стажыраваліся ў майстэрствах.

Сялетам мы ўпершыню правялі выязное пасяджэнне прэзідыума БТА ў Віцебску. Патрабавалі з клопатам пра дзейнасць тэатра імя Якуба Коласа абмяркоўвалі ўдзельнікі пасяджэння рэпертуар, рэжысуру і стылістыку спектакляў, пытанні афіцэрскага майстэрства. Было закранута вялікае кола праблем, актуальных для гэтага калектыву. Таеж пасяджэнне прэзідыума БТА рыхтуецца ў Магілёве.

Тут аблісны драматычны тэатр, які яднае, стаў, усеабаўляючы «лабараторыя» па стварэнні арыгінальнага рэпертуару, на яго сцэне ідуць драмы І. Сячкі, Я. Тарасова, М. Гарульча, М. Матукоўскага і Л. Кераліва, створаныя аўтарамі ў саруджніцтве з мастовай рэжысурай і афіцэрамі. Есць і п'яныя вышні, ёсць і яўныя пралікі.

Падзяна САМАДЗЕЙНЫМ АРТАСТАМ

Мінск, Міністэрства культуры БССР. Па гэтым адрасе днімі прышлі пісьма з Маскоўскага інструментальнага заводу «Калібр», у якім гаворыцца: «Дзяржцэнтр, партыйны і заводскія камітэты, нацыянальна-культурны выязваючы саруджніцтвам выдатным калектывам — Лебедзеўскай народнай харавою калектывам імя Іванушка таварыстваму ансамблю за канцэрт перад рабочымі і служачымі на летняй эстрадзе завода».

Выступленне прайшло на высокім мастацкім узроўні і прынесла вялікую асаляду рабочым заводам. Спэцыяльнае дружа паміж Маскоўскім інструментальным заводам «Калібр» і мастацкімі калектывамі Беларусі будзе працягвацца далей.

Надаем вам, дарагія таварышы, вялікі творчы поспеху і шчасліва з асабістым жыццём! Мы будзем рады бачыць ваши калектывы ў нас у гэтым годзе».

На гэты дзень гаспадары ў Маскве імя харовай калібра і Іванушка таварыстваму ансамблю. Удзельнікі Выстаўкі дастаткова народнай гаспадары іны наладзілі на вялікай эстрадзе ВДНГ канцэрт. Выконвалі творы ад Ляніна і партыйна-інструментальна народна п'яны і танцы.

З вялікім поспехам выступілі беларускія самодзейныя арганізацыі ў Іванушка і Дзяржцэнтр прыкамуністэ і на заводзе «Калібр».

СЛОВА БЕЛАРУСКІХ КІНЕМАТАГРАФІСТАЎ

23 жніўня адбыўся пленум праўлення Саюза кінематаграфістаў БССР, прысвечаны абмеркаванню вынікаў красавіцкага Пленума ЦК КПСС і задач работнікам Беларускага кіно. Даклад зрабіў старшыня Саюза кінематаграфістаў народны артыст рэспублікі У. Корт-Саблін.

Удзельнікі пленума вялі размову пра ідэйна-эстэтычныя пазіцыі нашага мастацтва, пра вялікую адказнасць творчай інтэлігенцыі перад партыяй і народам. У спрэчках выступілі галоўны рэдактар спэцнарна-рэдакцыйнай калегіі «Беларусьфільм» М. Лужанін, рэжысёры і апэратары В. Васільевіч, В. Часлаўскі, І. Вейнаровіч, У. Папкоў, Ю. Марухін, Г. Удавенкаў. Галоўны рэдактар студыі навукова-папулярных і крапінальна-дакументальных фільмаў А. Астроўская, дырэктар карціны А. Жук, старшыня Камітэта Савета Міністраў БССР па кінематаграфіі Б. Паўленка.

Пленум аднадушна прыняў рэ-

ДА РЭМНІЯ НАМАГАННІ

Савецкі Саюз — верны сябра чэхаславацкага народа — свечасна прыйшоў на дапамогу сваім братам па класу, братам па зброі.

Дарэмныя намаганні ворагаў сацыялізма ўчыць ініцыятыўны, братні адносіны паміж савецкімі і чэхаславацкімі народамі, аслабляе лагер сацыялізма, выравае хоць адно звязно з сацыялістычнай саруджніцтвам краіны.

Шчыра снажу, не маючы не абурэння несамватна роля некаторай часткі інтэлігенцыі Чэхаславакіі, якая паддаецца воражэй агітацыі, заняла пазіцыю апалагатуў рэакцыйных сіл. Ненадворны пісьменнікі, работні друку, радыё, тэлебачання пад выклікам лозунгаў дэмакратызацыі і выпраўлення памылкаў у кіраванні краінай прапагандаю антысацыялістычнымі і навінамі контррэвалюцыйнымі сіламі ў іх бруднай дзейнасці.

Сяньня хочацца па-гораўску спытаць у гэтых інтэлігентаў — «З кім вы, майстры культуры?» Ці тыя пазіцыі занялі вы ў бяскаміпартыйна-барачыцкіх і старым і новым савецкіх ЦА аб'яднаў аб будучым судзіце народа? Ці вы мучыце вас роднага народа? Ці вы звязаліся з ічужай прадаўцаў ад палітыкі?

Мы, савецкія людзі, не сумняваемся, што чэхаславацкі народ абмяркоўвае на братнюю дапамогу Савецкага Саюза і краіна сацыялістычнай саруджніцы, змяце усё перашкоды на шляху да сацыялізму. Мы верым, што лепшыя сілы чэхаславацкай інтэлігенцыі будзе разам з народам.

Н. ВОРНАУ, заслужаны дзеяч мастацтва БССР.

МЕСЦА НА БАРЫКАДАХ

Многія з нас, савецкіх людзей, вядома б'емку ён быў, лямі бы прафесіі ні прысячы сваё жыццё, у гэтыя дні сваімі думкамі там, у братаў Чэхаславакіі.

Для мяне, беларускага напелатара Чэхаславакіі, акрамя усёго іншага, — краіна кароўнай музыкі Дворжана, Сметана, Фібіха, чужодных народных песень, краіна вышэйшай духоўнай культуры.

У год французскай акупацыі культура чэхай і славацкай была пад паргоў знішчана. Савецкі народ цаной вялікіх ахвяр прынес нам іх культуру пад надзейнай аховай.

І вось зноў над братамі краінай агусіліся хмары, яны апынуліся пад паргоў контррэвалюцыі.

Народы сацыялістычных дзяржаў прыйшлі на дапамогу чэхам і славацам. Зараз сацыялістычныя змаганні Чэхаславакіі, п'яны і культуры пад надзейнай аховай.

Мы, савецкія людзі, ганарымся тым, што і на гэты раз праймаем усе рому братаў дапамогі чэхаславацкаму народу, вядома да яго краіны і культуры паргоў шаленіцы вядома сацыялістычнай міру і праўды. Тым рашучы крокі, якія зроблены саюзнымі арміямі, уследзе надалі і ў сэрцы чэхаславацкіх рабочых і сялян, усіх сумленных людзей на свеце.

Зноў і зноў усвадзілі мы тую адказнасць, якую гісторыя ўскладае і на інтэлігенцыю. Нам ніякага аддавае прапуніку ні адной ідэалогічнай пазіцыі — ідэяна-агруктаванасць на глебе марсізізма-ленінізма, гарантуе нам поспех на службе народу.

Алег ЦІКОЦКІ, народны артыст ССР.

КОНТРЭВАЛЮЦЫЯ НЕ ПРойДЗЕ!

Вось і высветлілася: рознага роду прахакі, якія доўгі час прычалі за так званы «чысты сацыялізм», паўсталі перад усім светам у сваю натуральную велічыню, як чыстапародныя, сторапрантыя слугі яго «препахобіт» — капіталу! Ды і ці маглі быць інакш? «З кім павядзецца, ад таго і набярэшся», — гаворыць народная прымаўка. А павяліся яны — гэта цалер усім зразумела — з тымі, хто воль ужо лямдзясць з лішнім гадоў толькі і думае, каб сперці з твару ямілі сацыялістычны лад.

Вельмі праймае адноў паўбелі на пытанне абавязаннасці ашуканага прахакіма чыстка хлапчука, калі той запітаўся: навошта маўляў, вы соды прыйшлі?

Слаухай, сынок — сназаў папкоўнік, — я быў тут ў 1945 годзе і я не хачу зноў выявіць вапу Прагу ад фашысцкіх танкаў. Вельмі дорага за гэта даражыцца плаціць.

Крыкі і стогны чуваць зараз па усім капіталістычным свеце: сарвалася, не выйшла! А ададалася ж — ашчэ нямаго, яшчэ крышчачку, і загойдацца трупы павешаных камуністаў па ліхтарных слухах Заліха Прагі, і закроць па не вядома штурмані-прахакі, якія ўслаўляюць новы, да драбніц прадума-

ПЕСНІ НАД ВЕСКАМІ

Настаўлілі, медыцынскія работнікі, навучнікі шпал, работчыя паравознага дэпо — людзі розных прафесій і ўзростаў уваходзяць у склад афіцэрскага ансамблю пры Луныніным раённым Доме культуры. У праграме выступленняў калектыву — творы «Лівоныя», малодцы «Юны, рускі «Гусачок», народныя п'яны, частушкі, сатырычныя сказы.

Самадзейныя артысты с'ялета пабывалі ў многіх калектывах і саўгасна раёна. Ён гарача аплаўдзівалі палівады і жыльбаводы калгасу «Авангард», «40 год Гастрычкіна». Шлях да камунізму, імя Калініна, імя Кірава і іншыя таварышчэскія частушкі, прысвечаныя перадачым лядным раёна, іх працоўным поспехам.

— За тры гады, — гаворыць дырэктар раённага Дома культуры А. Камзюніна, — мы распрацавалі і паставілі п'яны сцэнарыя на тэмы «Усё ў імя чалавека, на карысць чалавека», «Хто быў нічым, стаў цяпер усім», «Дзе вы ішце, сабры-адпалчачкі», «Ад штурма Зыгнута да штурма Сусвету».

У гонар юбілея рэспублікі самадзейныя артысты падрыхтавалі сцэнары «50 год БССР і Кампартыі Беларусі». У ім адлюстравана гісторыя развіцця рэспублікі, іе культуры і мастацтва за гады Савецкай улады. Асобна месца ў сцэнарыі займаюць частушкі, прысвечаныя перадачым лядным раёна, іх працоўным поспехам.

І. ДАНАУ.

Кніжныя выстаўкі, літаратурныя вечары

Шырокую падрыхтоўку да 100-годдзя дзеля нараджэння У. І. Леніна і 50-годдзя БССР і Кампартыі Беларусі рэагравірава аб'явіла Палатна культуры завода «Гомсельмаш». У чыстай зале і на аб'ёмнае танцавае наведвальніцка прыгатае вялікая выстаўка літаратуры ад жыцці і дзейнасці У. І. Леніна. Есць таксама кніжныя выставкі «50 год Беларускай ССР», «Мастацтва Савецкай Бела-

Кінафестываль у Эдзінбургу

У сталіцы Шатландыі Эдзінбургу 18 жніўня адкрыўся 22-гі міжнародны кінафестываль — адзін са «старэйшых» на зямным шары. На ім прадстаўлены больш як сто фільмаў з трыццаці краінаў краінаў свету, уключаючы Савецкі Саюз, Францыю, Вялікабрытанію, ЗША, Польшчу, Чэхаславакію, Балгарыю, ГДР, Швецыю, Індыю і Цэйлон. Асноўная тема фестывалю — паказ дакументальных карцін і работ маладых аўтараў.

Сярод мастацкіх фільмаў, якія дэманструюцца ў Эдзінбургу, фіксіна камедыя «Чорнае на белым», «Дзіка на вуліцах» аб жыцці амерыканскіх дзяцей. «Чарлі Балз» з выдатным англійскім акцёрам Альбертам Фіні. Савецкі Саюз прадстаўлены дзюма дакументальнымі фільмамі — «Дом Брэма» і «У небы толькі дзядушчыны».

Міжнародны кінафестываль праводзіцца ў Эдзінбургу з 1947 года. Да 1962 года дэманстрацыя фільмаў праходзіла адначасова з міжнародным фестывалем музыкі і драмы ў сталіцы Шатландыі, а потым стала яго састановай часткай.

Кінафестываль у Эдзінбургу працягнецца два тыдні. Фільмамы, якія на ім дэманструюцца, не прысвоіваецца ніякіх прэміяў і прызоў. Толькі ў заключэнне фестывалю яго арганізатары камітат аб'яўляе іх сярод кіраўні, якім прысуджаюцца дыпломы. Лічыцца, што прычынцы стужкі для паказу ў сталіцы Шатландыі дастаткова, каб падзякаваць іх на высокай вартасці і забяспечыць ёй вядомасць.

Ю. УСЦІМЕНКА, нарэспандэнт ТАСС.

Кінафестываль у Эдзінбургу

У сталіцы Шатландыі Эдзінбургу 18 жніўня адкрыўся 22-гі міжнародны кінафестываль — адзін са «старэйшых» на зямным шары. На ім прадстаўлены больш як сто фільмаў з трыццаці краінаў краінаў свету, уключаючы Савецкі Саюз, Францыю, Вялікабрытанію, ЗША, Польшчу, Чэхаславакію, Балгарыю, ГДР, Швецыю, Індыю і Цэйлон. Асноўная тема фестывалю — паказ дакументальных карцін і работ маладых аўтараў.

Сярод мастацкіх фільмаў, якія дэманструюцца ў Эдзінбургу, фіксіна камедыя «Чорнае на белым», «Дзіка на вуліцах» аб жыцці амерыканскіх дзяцей. «Чарлі Балз» з выдатным англійскім акцёрам Альбертам Фіні. Савецкі Саюз прадстаўлены дзюма дакументальнымі фільмамі — «Дом Брэма» і «У небы толькі дзядушчыны».

Міжнародны кінафестываль праводзіцца ў Эдзінбургу з 1947 года. Да 1962 года дэманстрацыя фільмаў праходзіла адначасова з міжнародным фестывалем музыкі і драмы ў сталіцы Шатландыі, а потым стала яго састановай часткай.

Кінафестываль у Эдзінбургу працягнецца два тыдні. Фільмамы, якія на ім дэманструюцца, не прысвоіваецца ніякіх прэміяў і прызоў. Толькі ў заключэнне фестывалю яго арганізатары камітат аб'яўляе іх сярод кіраўні, якім прысуджаюцца дыпломы. Лічыцца, што прычынцы стужкі для паказу ў сталіцы Шатландыі дастаткова, каб падзякаваць іх на высокай вартасці і забяспечыць ёй вядомасць.

Ю. УСЦІМЕНКА, нарэспандэнт ТАСС.

